

İSRAF, FAİZ VE GÜNAH KAVRAMI

Eûzubillahimineşşeytânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn.

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve sellem;

*لَتَرْكَبُنَّ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ شِبْرًا بِشِبْرٍ، وَذِرَاعًا
بِذِرَاعٍ، حَتَّىٰ لَوْ أَنَّ أَحَدَهُمْ دَخَلَ جُحْرَ ضَبٍّ لَدَخَلْتُمْ،
وَحَتَّىٰ لَوْ أَنَّ أَحَدَهُمْ جَامَعَ امْرَأَتَهُ بِالطَّرِيقِ
لَفَعَلْتُمُوهُ. كَ عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ.*

Le-terkebünne senene men kâne kableküm şibran bi-şibrin ve zirâ'an bi-zirâ'in hattâ lev enne ehadehüm dehale hucra dab-

bin le-dehaltüm ve hattâ lev enne ehadehüm câme'â imraetehû bi-t-tarîki le-fe'altümûhü.

a. Çok yeme, çok içme, çok konuşma, çok da uyuma

Binâenaleyh şimdi bakınız;

“Siz, birgün gelecek ki İslâm dininin gayri olan, İslâm dininden gayri olan yahud ve nasarânın âdât ve ananelerini benimseyeceksiniz, ‘Onlar nasıl yaşıyorsa biz de öyle yaşayalım.’ diyeceksiniz.”

Halbuki İslâm yaşayışı ile hıristiyan yaşayışını mukayeseye lüzum bile yok.

O dinsizdir, âhireti inkar etmiştir, Allah peygamberi kabul etmemiştir, nasıl yaşarsa yaşasın. Onun yaşayışı bize hiç lüzum değildir. Biz İslâm'ın yaşayışını yaşamamız lazım gelirken, maalesef birgün gelecek insanlar onların âdât ü ananelerini benimseyecekler; onlar nasıl giyiniyorsa öyle giyinecekler, onlar nasıl yiyip içiyorlarsa öyle yiyip içecekler, onlar hayatlarında neler yapıyorlarsa biz de onları yapmaya çalışacağız ama arka tarafı [felaket!]

Allah esirgesin.

Şimdi müsrif, geçen cuma dersinde mesela israftan bahsettik. Çok konuşmayalım dedik. O İbrahim Hakkı hazretlerinin israf hakkındaki sözleri çok güzel. Kısa; çok yeme, çok içme, çok konuşma, çok da uyuma.

Niçin?

Çok yemek, çok içmek, çok uyku, çok laf zamanın kaybolmasını iktiza eder, zaman gider elden. Hani nefeslerimiz gidiyor, ömrümüz gidiyor o başka, bir de zamanımız elimizden gidiyor. Bugün kalkıyoruz bir de Avrupa ile yarış edelim diyoruz.

E zamanlarını öldüren insanın, Avrupa ile ayak uydurmasına imkan mı var?

Sen Allah'ın verdiği en güzel zamanları sefahatla geçiriyorsun, boşuna geçiriyorsun, bir de onlarla yarış edeceğim diyerekten hababam gayret.

Allah muhafaza etsin.

Hatta o kadar acı ki, onlar bir dabb [ضَبّ] denilen hayvan varmış, kediden büyük şöyle tüysüz bir hayvan. Yedi yüz sene yaşar, su içmez, 40 günde bir damla sidik yapar, öyle bir hayvan. Bir tüyü olmadığı için sıcakta du-

ramaz, yeraltından köstebekler gibi yuvalar yapar orada yaşar. Öyle hayvanın ufacık bir deliği vardır. Yani gavurlar o delikten içeriye girmeye çalışırlar siz de arkasından girmeye çalışacaksınız, “Buraya girilir mi? Bu delikte bizim ne işimiz var?” diye düşünemeyeceksiniz artık. “Gavur girdi ya biz de girelim.” diyeceksiniz. O kadar yani saçma iş.

Allah muhafaza etsin.

Şimdi bakınız yine daha acısı, bir gün gelecek ki o gün faiz denilen şey, âdetâ herkesin hiç çekinmeden yapacağı bir metâ olacak. Halbuki onun bir dirhemi, en ufağı. Bir dirhem işte, en ufak.

«لَدِرْهِمٍ يُصِيبُهُ الرَّجُلُ مِنَ الرَّبِّ أَعْظَمُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ
ثَلَاثَةِ وَثَلَاثِينَ زَنِيَةً يَزْنِيهَا فِي الْإِسْلَامِ. طَبَّ عَنْ
عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ»

*Le-dirhemün yusîbuhu'r-raculü mine'r-ribâ a'zamu indallâhi min selâsetin ve selâsîne zenyeten yeznîhâ fi'l-islâmi.*¹

¹ Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XIII, 171, r. 411; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IV, 109, r. 9781.

“Faizden kendisine bir dirhem isabet eden bir insan.” *A’zamu indallâhi*. “Onun vebali indi ilahiyede o kadar büyüktür ki!”

Bir dirhem efendi! En ufak zerre demek yani. Bir ufak dirhem riba, faiz kendisine isabet ediyor kazancından, neresindense.

“Bunun indi ilahiyedeki vebali o kadar büyüktür ki.” *Min selâsetin ve selâsîne zenyeten yeznîhâ fi’l-islâmi*. “İslâm’da, İslâm’dan evvel değil, İslâm iken yapmış olduğu 33 zinanın günahından daha büyüktür.”

Bunu bilmeyen yoktur; hep kitaplar da yazılmıştır, hocalar da söyler, vâizler de söyler; okurlar ederler filan ama gel de içeriden nefis bırakmaz insanı rahat. Bunlarsız dünya bugün işi olmaz der, ticaret dönmez der. Kanaat yok, kalmaz, bir şeyler olur, bu günahları insanlar yüklenir.

Sonra der ki işte bak bu fabrikalar benim ha görüyor musun?

Eh çok iyi ama kökü haram. Sonra bir gün gelir o fabrikalar da, insanlar gölgeler nasıl zâil olursa onlar da zâil olur gider. Sen ondan sonra onun vebalini çek dur.

Onun içindir ki bak dinle ne güzel;

«لَذِكْرُ اللَّهِ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ خَيْرٌ مِنْ حَطْمِ السَّيُوفِ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ. الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ.»

*Le-zikrullâhi bi'l-ğadâti ve'l-aşiyyi hayrun min hatmi's-süyûfi fî sebîlillâhi.*²

Le-zikrullâhi bi'l-ğadâti ve'l-aşiyyi. “Sabahta ve akşamda Allahu Teâlâ'nın zikriyle meşgul olmak.”

Kur'an okumak, zikrullah yapmak, kitap okumak, mütelâ edip din kitaplarından, fıkıh kitaplarından bir fıkıh kitabı okumak.

Hayrun min hatmi's-süyûfi fî sebîlillâhi. “Düşman karşılarında fisebilillah dövüşen adamlar nasıl mükafat kazanıyorlarsa, bu dinin icaplarını yerine getirmeye çalışmak onlardan daha hayırlıdır.”

«لَعَنَ اللَّهُ الَّذِينَ يُشَقِّقُونَ الْخُطْبَ تَشْقِيقَ الشَّعْرِ. حم
طَبَّ عَنْ مُعَاوِيَةَ.»

² Deylemî, *el-Firdevs*, III, 454, r. 5402; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 426, r. 1838; İbn Adî, *el-Kâmil*, III, 534.

Le'anallâhu'llezîne *yüşakkikûne'l-*
*hutabe teşkîka'ş-şi'ri.*³

Şimdi bugün lanet derslerinden olarak, dün hatiplerin hutbede kendimizi beğendireceğiz ve başkalarından daha güzel olduğumuzu göstermek için belâğat ve fesahat satarak hutbe okumaları. Belâğat ve fesahat satarak, taslayarak hutbe okumaları, herkes, “Maşallah, ne güzel hatip ya, mest olduk hepimiz, çok güzel konuşuyor, cami olmasa alkışlayacağız ama camide olmaz bu tabi.” Bunun için böyle fesahat taslaklarına da *le'anallah*. “Allah lanet etsin.”

Niçin?

Biz, vitrinlerde görüyoruz ya, bazısı gayet güzel resimler, heykeller yapıyorlar, adam malını satmak için süsleyip koyuyor vitrinine.

Cansız bir lafın, ruhsuz bir lafın süslenip de püslenip de ortaya atılmasında ne manâ çıkar?

³ Ahmed b. Hanbel, IV, 98, r. 16900; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XIX, 361, r. 848; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 562, r. 7916.

Sen kardeşine ifadeyi merhamet, anlayacağı şekilde [konuş.] Onun anlamayacağı şekilde sen belağat ve fesahatla konuşmuşsun, senin karşıdakiler hep münevver değil ki, hepsi Farsça, Arapça bilir insanlar değil ki!

“Ne dedi acaba bu?” der.

Bir kısa misalini arz edeyim, hepinizin belki bildiği şeylerdir.

Vaktiyle bu Yunanlıların bir kısmı burarlarda oturmuşlar da kıtlık olmuş o Yunanistan tarafında. Kıtlığa karşı çaresiz, çareleri tükenmiş, demişler ki;

“Bir heyet tertip edelim de gitsin Anadolu’daki kardeşlerimize haber versin ki, zaruretleyiz bize buğday yahut arpa neyse yollasınlar, erzak yollasınlar.”

Gelmiş bir heyet, işte gayet kibar insanlar, fesahat belağat sahibi insanlar, konuşmuşlar konuşmuşlar, konuşmuşlar gitmişler memleketlerine.

Ne yaptınız?

Oo çok güzel belirttik bizim açlığımızı, şimdi demişler vapurlar dolar gelir merak etmeyin.

Beklemişler, beklemişler ne gelen var ne giden var. Demişler;

“Bir heyet daha yollayalım da belki ne olduysa, bunlar anlamadılar mı ne yaptılar?”

Gelmiş ikinci bir heyet, demiş;

“Yahu siz nasıl adamlarsınız? Biz size heyet gönderdik, açlığımızı duyurduk, niye yardım etmiyorsunuz, siz bizden değil misiniz?”

Demişler;

“Bilmeyiz, geldiler bir adamlar buraya, söylediler bir şeyler ama bir şey anlamadık biz onların söylediklerinden. Yalnız alkışladık gittiler.”

“Edepsiz herifler, terbiyesiz herifler! Hiç Allah’tan siz hiç korkmaz mısınız? Utanmaz mısınız?” diye başlamışlar ağızlarını açmaya.

Ne o yahu?

“E biz açlıktan kırılıyoruz orada da siz hiç umurunuz gelmiyor mu?”

E bizim haberimiz yok yahu?

E yolladık heyet ya?

E o heyetin ne dediğini biz anlamadık ki?

Allah esirgesin.

Onun için fesahat, belağat münevver insanlara...

Yüzde kaçtır münevver cemaatin içerisinde?

Beş on.

E beş on kişi için 90 kişiyi feda mı edeceğiz şimdi?

Köylü kardeşlerimiz, işçi kardeşlerimiz fesahatten belağatten anlamazlar ki! Halkın anlayacağı dil ne ise onu söylersin. O edebiyatçı da o da başka türlü anlatsın, ne yapalım?

Onun için;

Le'anallâhu'llezîne yüşakkikûne'l-hutabe teşkîka's-şi'ri.

İkinci lanet;

«لَعَنَ اللهُ النَّائِحَةَ وَالْمُسْتَمِعَةَ وَالْحَالِقَةَ وَالسَّالِقَةَ
وَالْوَاشِمَةَ وَالْمُوتَشِمَةَ. ق عَنْ ابْنِ عُمَرَ.»

Le'anehullâhu'n-nâihate ve'l-
müstemi'ate ve'l-hâlikate ve's-sâlikate ve'l-
vâşimete ve'l-mûteşimete.⁴

Nâyiha, cenaze öldüğü vakitte feryâd ü figân edip ağlayan, bağırarak takdîr-i hüdaya rızasızlık. Ağlar insan, anasıdır, babasıdır ölmüştür ağlar ama içinden ağlar. Gözünden yaşlar akar, bağırıp çağırıp etrafı rahatsız etmez, feryâd ü figân etmez.

“Onlara, öyle feryâd ü figân edenlere Allah lanet etsin.” *Ve'l-müstemi'ate*. “Onu dinleyenlere de.”

Çünkü onun etrafında dinleyicileri olmasa o, bakar kimse dinleyen, kulak asan yok, o da keser sesini. Fakat etrafındaki dinleyicilerine kendisinin sözde acısını duyuracak, bağırır da bağırır. Allah onlara [lanet etsin.]

Ve'l-hâlikate. “Yine bu acısından dolayı saçlarını yoluyor, üstünü başını yırtıyor.”

E takdîr-i hudâyaya rızasızlığın alâmetidir bu. Bunlara karşı da lanet buyurmuş Cenâb-ı Peygamber.

⁴ Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, IV, 105, r. 7114; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XVI, 402, r. 45109.

Ve's-sâlikate. "Kezâlik, onun gibi."

Üçüncü;

«لَعَنَ اللَّهُ مَنْ قَعَدَ وَسَطَ الْحَلْقَةِ. ط ح م د ت حَسَنٌ»

صَحِيحٌ، وَالرُّوْيَانِيُّ ع ك ق ض عَن حُذَيْفَةَ»

*Le'anellâhu men ka'ade vasate'l-halkati.*⁵

"Cemiyetlerde orta yeryerde ortaya geçip halkı güldürmeye çalışan maskaralar, onlara da Allah lanet etsin."

«لَعَنَ اللَّهُ الْوَأَصِلَةَ وَالْمُسْتَوْصِلَةَ، وَالْوَأَشِمَةَ

وَالْمُسْتَوْشِمَةَ. ح م خ د ن ه ت عَن ابْنِ عُمَرَ، ح م

م خ ن عَن عَائِشَةَ، ح م خ م ن ه عَن أَسْمَاءَ.»

*Le'anallâhu'l-vâsilete ve'l-müstevsilete ve'l-vâşimete ve'l-müstevşimete.*⁶

⁵ Ebû Dâvud, "Edeb", 17, r. 4826; Tirmizî, "Edeb", 12, r. 2753; Tirmizî, "Edeb", 12, r. 2753; Ahmed b. Hanbel, V, 398, r. 23376; Hâkim, *el-Müstedrek*, IV, 314, r. 7754; Tayâlisî, *Müsne'd*, I, 348, r. 436; Tayâlisî, *Müsne'd*, I, 349, r. 437; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, III, 332, r. 5907; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IX, 136, r. 25374.

⁶ Buhârî, "Libâs", 83, r. 5933; Buhârî, "Libâs", 83, r. 5937; Müslim, "Libâs", r. 119; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VII, 509, r. 14832.

Vâsıla; kadın, saç kafi gelmiyor, başka kadının saçını kesmişler, nereden aldysalar almışlar, saçını süslemek için, başını süslemek için, kocaman bir saç yapmak için onu başına ekliyor. Allah'ın lanetine müstehak olduğunun beyanıdır.

Ve'l-müstevsilete. "Onu yapanlar." *Ve'l-vâşimete ve'l-müstevşimete*. Ciltlerini döğme ile boyayıp resimler, çiçekler çıkartanlar; ellerinde olur, yüzlerinde olur, bazen göğüslerinde, kollarında oluyor. Bu Arap kavminde ve bizim şark tarafının halkında çok yapanlar olur.

Allah ıslah eylesin.

Ravileri de çoktur ha bunun bak, teber-rüken okuyayım: Ahmed b. Hanbel, Müslim, Buhârî, Ebû Dâvud, Neseî, İbn Mâce, Tirmizî Hazreti Ömer'den; Ahmed b. Hanbel, Buhari, Müslim, Hazreti Aişe validemizden; Ahmed b. Hanbel, Buhari, Müslim, Nesei, İbn Mace Hazreti Esmâ'dan.

«لَعَنَ اللهُ الْخُمَرَ وَشَارِبَهَا وَسَاقِيَهَا وَبَائِعَهَا
وَمُبْتَاعَهَا وَعَاصِرَهَا وَمُعْتَصِرَهَا وَحَامِلَهَا

وَالْمُحْتَمَلَةَ إِلَيْهِ وَآكَلَ ثَمَنَهَا. دَقَّكَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ،
تَدْعُو أَنَسٍ، طَبَّ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ.

*Le'anallâhu'l-hamre ve şâribehâ ve sâkiyehâ ve bâiahâ ve mübtâ'ahâ ve âsirehâ ve mu'tesirehâ ve hâmilehâ ve'l-muhtemilete ileyhi ve âkile semenihâ.*⁷

Hamîr; biliyorsunuz şarap.

“Allah şaraba da lanet etsin.”

İnsanı çileden çıkarıyor.

Bakın ama şimdi;

“O şarabın kendisine lanet olunduğu gibi.” *Ve hâmilehâ*. “Onu taşıyan, hâmil.” *Ve sâkiyehâ*. “Onu ona veren.”

Sâkî, sulayan manâsına.

Üçüncüsü;

Ve bâyi'ahâ. “Satıyor.”

⁷ Ebû Dâvud, "Eşribe", 2, r. 3674; Ahmed b. Hanbel, II, 97, r. 5716; Hâkim, *el-Müstedrek*, II, 37, r. 2235; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, IX, 431-432, r. 5583; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, V, 534, r. 10778; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VI, 20, r. 11045; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, VII, 404, r. 5194; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VIII, 16, r. 7816; Taberânî, *el-Mu'cemü s-sagîr*, II, 45, r. 753; Taberânî, *ed-Duâ*, I, 578, r. 2091; İbn Asâkir, *Târîhu Dimeşk*, LXVI, 349; İbn Asâkir, *Târîhu Dimeşk*, LXVI, 350; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, V, 348, r. 13177; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, V, 366, r. 13257.

Lanet; hem şarabın kendisine, hem içene, hem içmek için verene.

Ve bâyi'ahâ. “Dükkanına koymuş satıyor.” *Ve mübtâahâ.* “Dükkanından alıyor.” *Ve âsırahâ.* “Onun üzümünü sıkıp suyunu çıkarıyor, orası için hazırlık yapıyor.” *Ve mu'tesirahâ.* “Onun yapıcısı, işçileri.” *Ve hâmilehâ.* “Onu dükkana yapılan yerden alıp da hamallık yapan, götüren adama.” *Ve'l-muhtemilete ileyhi.* “Hamalın arkasına kaldıran adama.”

Bakınız ne kadar ince; hamalın arkasında yardım etmek için o şarap şişesini yahut küpünü, tenekesini onun arkasına kaldıran adam da lanetin içerisine giriyor.

Ve âkile semenihâ. “En nihayet de onun parasını yiyene Allah lanet etmiş.”

Şimdi yukarıda evvelkinde dedi ki, Allah'ın laneti caiz değil. Lanet, “Sen Allah'ın rahmetinden uzak ol” demek. “Allah'ın rahmetinden uzak ol!” demek balığı sudan çıkarmak demektir.

Balık sudan çıkınca yaşar mı?

Nasıl yaşamazsa, “Rahmeti ilahiyeden uzak ol, sen de yaşama!” demek.

Maddesi durur, vücut durur ama maneviyatı ölür. Maneviyatı öldükten sonra maddesinin de kıymeti yok zaten. Onun için onun parasını yemek de o lanetin içerisine düşüyor.

Allah muhafaza etsin.

Şimdi bizim ekseri dükkanlarımızda bu satılır bir metâ haline gelmiş;

“Eh, ben şişede satıyorum.” diyor.

Evet şişede satarsın, nerede satarsan sat. İstersen hiç elini değme! Bak hamal, hamalın arkasına kaldırıyor, o da bu lanetin içerisine giriyor. Götüren de lanete müstehak oluyor, yapan da yaptıran da bir çok şeyler işte.

Ravileri de bunların da çok: Ebû Dâvud, Beyhakî, Hâkim, Hazreti Ömer’den; Tirmizî, İbn Mâce Hazreti Enes’ten; Taberânî Osman b. Ebi’l- Âs’tan.

Allah muhafaza etsin.

Bir şarap denilen şey şimdi yukarıdaki derslerde geçti de;

“Ümmetim bir zaman gelecek bunun ismini değiştirerekten [içecekler.]”

Üzüm suyu diyecekler, üzüm suyu diye içecek. Ne suyu olursa olsun, Allahu Teâlâ'nın yasağı yasaktır; helali helal, haramı haram bilmek İslâm'ın vazifesidir. Yoksa helale haram dersin, harama da helal dersin insan İslâmlıktan çıkar dışarıya.

b. Peygamberimizin yüz kadar laneti

Şimdi yine bakınız;

«لَعَنَ اللَّهُ الْمُتَشَبِّهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ،

وَالْمُتَشَبِّهِينَ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ. ط حم خ د ت هـ

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي بَكْرَةَ.»

*Le'anehullâhu'l-müteşebbihâti mine'n-nisâi bi'r-ricâli ve'l-müteşebbihîne mine'r-ricâli bi'n-nisâi.*⁸

⁸ Buhârî, "Libâs", 62, r. 5885; Tirmizî, "Edeb", 34, r. 2784; İbn Mâce, "Nikâh", 22, r. 1904; Ahmed b. Hanbel, I, 339, r. 3151; Tayâlisî, *Müsned*, IV, 400, r. 2801; Taberânî, *el-Mu'cemül-kebîr*, XI, 252, r. 11647; Taberânî, *el-Mu'cemül-evsat*, IV, 212, r. 4003; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XVI, 385, r. 45020; Ebû Nuaym, *Târîhu İsfahân*, I, 155-156.

Lanet caiz olmadığı halde Cenâb-ı Peygamber böyle 100 kadar lanet saymış. Cenâb-ı Peygamber lanet caiz olmadığı halde 100 kadar lanet sayıyor, şimdi o lanetleri sayıyor

Le'anehullâhu'l-müteşebbihâti mine'n-nisâi bi'r-ricâli. “Kadınlardan kendilerini erkeklere benzetenlere de Allah lanet etsin.”

Mine'n-nisâi bi'r-ricâli. “Kendilerini erkeğe benzetiyor.”

“Ne gibi?” demiş.

Ke-halkıra'si. “Başını kazıtıyor erkekler gibi, saçsız geziyor.” Yahut kılıç kuşanıyor. Bunlar erkeklik alâmetidir. Kadın bunlara özendi miydi, böyle şeyler yaptı mıydı, erkek kisvesini giydi miydi, bu müteşebbihât kabili- ne giriyor ki Allah esirgesin.

İkincisi;

Ve'l-müteşebbihîne mine'r-ricâli bi'n-nisâi. “Erkeklerden de kendilerini kadınlara benzetenlere de Allah lanet etsin.”

Onlar da bak birincide, *bi-halki'l-vücûhi.* “Yüzlerini kazıtmak suretiyle.” Bir. İkincisi, *ve fi'l-libâsi.* “Kadın gibi giyiniyor.” Yahut kulaklarına küpe takmak gibi, boynuna ger-

dan takmak gibi, kadınlık alâmeti olan şeyleri o da kullanıyor.

Allah muhafaza etsin.

Ravilerine bakınız: Taberânî, Ahmed b. Hanbel, Buhârî, Ebû Dâvud, Tirmizî, İbn Mâce Hazreti İbn Abbas'tan, Ebû Hüreyre'den ve Ebû Bekra'den rivayet etmişler bu hadîs-i şerîfi.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Hani zaman gelecek bir zaman ki siz hıristiyanların âdât-ı ananelerini kendinize mal etmeye çalışacaksınız. Bu kazımak Hıristiyanlık'tan bize geçmiştir. Müslümanlık'ta böyle şey yoktur. Bu bugünkü görünen bütün yenilikler hep oradan gelen şeylerdir ki çocuklar sakal salıyorlar, saçlarını uzatıyorlar, bir de diyorlar ki; "Peygamberin de uzundu." diyorlar. Peygambere benzesen ayağını öpeyim senin, başımın tâcı ol. Fakat Avrupa'ya benzetiyorsun sen kendini, oradan geldi diye yapıyorsun. Peygamber yaptı diye yaparsan namazını da kılırsın, orucunu da tutarsın, peygamberin yaptıklarını da yaparsın, o zaman başımızın tâcı olursun.

Yine bir lanet daha!

«لَعَنَ اللهُ أَكِلَ الرَّبَا وَمُوكِلَهُ وَكَاتِبَهُ وَمَاعِ الصَّدَقَةِ.»

حم ن عن عليّ.

*Le'anallâhu âkile'r-ribâ ve mûkilehû ve kâtibehû ve mânia's-sadakati.*⁹

Le'anallâhu âkile'r-ribâ. “Faiz yiyenlere [Allah lanet etsin].”

Faizle para kazanıyor. Veriyor şuna buna parayı, ondan aldığı faizlerle geçiniyor.

“Allah bunlara da lanet etsin.”

Çünkü bunun bugünkü mütehasısları, “Dünyadaki pahalılıkların yüzde yüzünü icap ettiren şey bu faizcilik oluyor.” [diyor.] Çünkü faize yüzde yirmi kazanç verecek, o yüzde yirmi her sene o faize vereceği para malınız üzerine yüklene yüklene yüklene işte bugünkü günü buldu. Yarın daha [ne olacak belli değil.]

⁹ Ahmed b. Hanbel, I, 393, r. 3725; Ahmed b. Hanbel, I, 402, r. 3809; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, VIII, 396-397, r. 4981; İbn Asâkir, *Târîhu Dimeşk*, VI, 111, r. 1328; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IV, 106, r. 9765; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IV, 107, r. 9769; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, IX, 61.

Yani ucuzluk, mümkün değil. Bu faiz sistemi yürüdükçe ucuzluk mümkün değil. Çünkü herkes her şeyde sen vereceksin o parayı o müesseseye ki o parayı sana vermiştir. O parayı sen ona verince kesenden veremezsin ki! Malından, malının kazancına ekleyeceksin o parayı. Yine Ahmet'ten alacaksın o parayı, bu sefer yükü Ahmet çekecek. Bu ayakkabı 25 lirayken, sen onu hesap edeceksin bu para bu kadar eder, diyeceksin ki bu 35 lira, aşağı idare etmez. E 25 liralık ayakkabıyı ben 35 liraya alacağım. O on lirayı ben veriyorum, sen vermiyorsun. O yine o zavallı zuafânın üstüne yükleniyor o! Zenginın kesesinden çıkaracak, yağma mı var öyle! O kesesinden çıkarmaz.

Senden alacağı mala ekleyecek, sen ne alırsan onu ekleyecek sen de onu alacaksın, bir dahaki seferi daha pahalı, bir daha sefere daha pahalı. E çocukluğumuzdan beri görgeldiğimiz hâl.

Onun için Cenâb-ı peygamber lanet ediyor bunu yapanlara. Çünkü o faizi kaldırdı zamanında; "Ayaklarım altında çiğnedim, faiz yok." dedi. "Kimlerin faizi varsa, bundan

sonra ana parayı almaya hakları var, başka faiz diye bir şey verilmez.” dedi, bitti.

O meşhur hutbesi var ya Peygamberimizin, o meşhur hutbesinin içerisinde bu mevcut.

Ve mûkilehû ve kâtibehû.

Şimdi bakınız, bunu yiyenle beraber bir de katip yazıyor ya bunu, o da fena bir şey yani! O müessesede katiplik olmakta bela, çünkü ona o oradan çok para veriyorlar ama [lanete müstehak oluyor.]

Allah hayırlısını versin paralarının.

Ve hüm ya'lemûn diyor.

Ve mânia's-sadakati. Sadaka iki kısım tabi, bir farz bir de nafîle kısmı var. Buradaki *mânia's-sadaka*, lanete müstehak olanlar, farz olan sadakalarını vermeyenler, ki buna zekât ve öşür derler.

Yine bir lanet;

«لَعَنَ اللهُ الْقَاشِرَةَ وَالْمَقْشُورَةَ. حَمَّ عَنْ عَايِشَةَ.»

*Le'anallâhu'l-kâşirate ve'l-makşûrate.*¹⁰

¹⁰ Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XVI, 385, r. 45019.

Hanım kardeşler yüzlerini güzelleştirmek için bir şeyler kullanırlar, yüzünü cilalar yani yüz cilası. Yüzlerini cilalar, eski devirde başkaymış bu devirde yine başka. Maksat yüzü cilalandırıp güzel göstermek.

“Bu kendilerine güzel göstermek için yüzünü böyle boyama suretiyle, dudağını boyama, şunu bunu boyayarak güzel göstermek isteyenlere de Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* yine lanet etmiştir.”

Niçin?

Cenâb-ı Hakk'ın sana verdiği bir hilkat var, bu hilkatı sen daha güzelini yapacağım diyerekten beğenmiyorsun, *tağyîru tebdil*. Sakalların kesilmesi de yine ulema tağyir kısmına sokuyorlar. Allahu Teâlâ'nın verdiği hilkati, kesmek suretiyle tebdil ediyorsun. Hem kadınlarınkine benzemek, hem de tağyir, beğenmemek suretiyle onu kazımak - Allah esirgesin- büyük şeylere sebep oluyor.

Onun için çok rica ederim! Birçok arkadaşlardan dinliyorum, bugün yine dinledim, diyorlar ki, hacca giden hacı efendilerimizden halk tabakasından çoğu gelirken sakallı gelir. Çoğu gelirken sakallı gelir fakat hoca efendi-

lerle, hafız efendilere sanki bu emir yok hiç. Şimdi birçok kimselerde, “Sakalsızların arkasında kılınan namaz iade edilmesi lazımdır.” demişler de bana soruyorlar, “Ben karışmam öyle şeye.” dedim. Çünkü üç mezhepte sakalın kazınması haram, bizde de mekruh imiş.

E mekruh da, *küllü mekrûhun harâmun* der Hazreti İmam Muhammed.

Allah kusurumuzu affetsin.

Tabi insanların bir gençlik devri var, yetişkinlik devri, orta devri, ihtiyarlık devri. Adam kırkında değil de seksenine basmış hâlâ traşlı. Hâlâ traşlı, ne yapalım, Allah affetsin.

Yine bir lanet;

«لَعَنَ اللَّهُ النَّاطِرَ وَالْمَنْظُورَ إِلَيْهِ. ق عَنِ الْحَسَنِ

مُرْسَلًا، الدَّيْلَمِيُّ عَنِ ابْنِ عُمَرَ.»

*Le'anallâhu'n-nâzira ve'l-manzûra ileyhi.*¹¹

Nâzır, avretleri açık olan kimselerin avretlerine bakmak.

¹¹ Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VII, 159, r. 13566; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, X, 214, r. 7399; Deylemî, *el-Firdevs*, III, 465, r. 5441; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VII, 338, r. 19162.

“Onlara bakanlara Allah lanet etsin.”

Evvela bakana diyor, dikkat eder misiniz, evvela bakana lanet. Yum gözünü, bakma elinden gelirse.

Ve'l-manzûra ileyhi. “Bir de baktıran var.”

Açmış avret yerini tabi, açık olunca bak gösteriyor kendini.

“Bu gösterene de bakana da lanet etsin.” demiş.

Allah muhafaza etsin.

Onun için hamamlara da çok dikkat edilmesi gereken şeylerden birisi de avret yerlerinin örtülü olmasına dikkat etmek ve bazı insanlar her nedense avret yerlerini pek örtemezlerse o zaman sen kendini koru.

«لَعَنَ اللَّهُ مَنْ مَثَلَ بِالْحَيَوَانِ حَمْخَ مَنْ عَنِ ابْنِ عُمَرَ.»

*Le'anallâhu men messelle bi'l-hayevâni.*¹²

¹² Buhârî, "Zebâih ve's-sayd", 25, r. 5515; Nesâî, "Duhâyâ", 40, r. 4442; Dârimî, "Edâhî", 13, r. 2016; Ahmed b. Hanbel, II, 103, r. 5801; İbn Hibbân, *Sahîh*, XII, 434, r. 5617; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, IV, 365, r. 4516; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, IX, 120, r. 18057; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, IX, 148, r.

Bu da hayvanları iğdiş etmek, kulaklarını kesmek, nişan olsun diye burnunu kesmek veya şurasından burasından hayvana eziyet olucu şeylerde yapanlara da lanet olsun demiş.

Hayvana işaret edeceksen bir damga vurursun üzerine. Onun kulağını kesmektense veyahut başka yerini kesip sakat bırakmak yahut canını acıtmaktansa bir işaret vurursun.

Onun için *le'anallâhu* onlara da buyrulmuş.

Onun için kurban alırken, keseceğin hayvanın âzâsının tam olmasına dikkat edersin. Eğer kulağı üçte yarısından yani üçte birinden fazlası yahut ikisi kesilmişse o kurban da müstehak olmaz o zaman.

Bakın yine bir lanet daha;

18134; Deylemî, *el-Firdevs*, III, 462, r. 5433; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IX, 66, r. 24971; İbn Hacer, *İthâfü'l-meher*, VII, 217, r. 7686; İbn Adî, *el-Kâmil*, II, 393.

«لَعَنَ اللهُ مَنْ لَعَنَ وَالِدَيْهِ، لَعَنَ اللهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللهِ،
وَلَعَنَ اللهُ مَنْ آوَى مُحَدِّثًا، وَلَعَنَ اللهُ مَنْ غَيَّرَ مَنَارَ
الأَرْضِ. حَمْنٌ عَنْ عَلِيٍّ.»

*Le'anallâhu men le'ane vâlideyhi
le'anallâhu men zebaha li-gayrillâhi ve
le'anallâhu men âvâ muhdisen ve le'anallâhu
men ğayyere menâre'l-ardi.*¹³

“Anasına babasına lanet edene de Allah lanet etsin.”

“Aman yâ Resûlullah!” demiş, “Anasına babasına lanet eder mi insan?”

“Evet, sen söversin onun anasına babasına o da söver senin anana babana.”

Sen ne oldun?

¹³ Müslim, "Sayd ve'z-zebâih", r. 44; Müslim, "Sayd ve'z-zebâih", r. 43; Nesâî, "Duhâyâ", 34, r. 4422; Ahmed b. Hanbel, I, 108, r. 855; İbn Hibbân, *Sahîh*, XIV, 570, r. 6604; Hâkim, *el-Müstedrek*, IV, 169, r. 7254; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, IV, 449, r. 22017; Bezzâr, *Müsned*, II, 132-133, r. 491; Bezzâr, *Müsned*, II, 135, r. 495; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, IV, 358, r. 4496; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, I, 450, r. 602; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VI, 163-164, r. 11537; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, IX, 419, r. 18952; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, X, 273, r. 7484; İbn Asâkir, *Târîhu Dimeşk*, XLII, 5; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XVI, 480, r. 45546; Buhârî, *el-Edebü'l-müfred*, I, 20, r. 17; Harâitî, *Mesâviü'l-ahlâk*, I, 48, r. 70.

Vesile oldun anana babana sövülmeye. Ha sen sövdün, ha başkasını sövdürttürtün, onun için o da lanete müstehak.

Onun için ağızları kötü sözlere alıştırmamak, daima edîbâne, kibârâne nâzikâne bir surette [davranmak lazım.]

Allah muhafaza etsin.

Bizim köylü kardeşlerde bu çok çirkin bir âdettir. Bu âdetlerin kaldırılması da kolay bir şey değildir. Kolay bir şey değildir, laflarla kalkmaz onlar. Muhakkak ya döveceksin, ya hapsedeceksin zoru görecek de bırakacak, yoksa kolaylıkla bırakamaz onu. O ona, efelik denilen bir tâbirle, “Fılanı şöyle yaptım, böyle yaptım!” diyerekten bu sövmek onun koltuklarını kabartır.

Le’anallâhu men zebaha li-gayrillâhi.
“Allah’tan gayrıya kurban kesene de Allah lanet etsin.”

Velev peygamber olsa dahi! Ne Musa’sına, ne İsa’sına, ne bizim peygambere, ne Kâbe’sine kurban kesilmez. Kurban ancak Allah için kesilir.

Şurada burada gelen bazı gösterişlerde kesiyorlar ya, o kesilen kurban eti de yenmez ha! Olmaz, Allah için kesilmemiştir. Allah için kesilmeyen kurbanın eti de yenmez.

Ve le'anallâhu men âvâ muhdisen. “Yine Allah lanet etsin o adama ki bir câniyi saklıyor.”

Câni, yapmış bir cinayet, devlet arıyor onu, şimdi hangi bir vakit işte hükümet arıyordu ya boyuna şeylerle radyolarla sayıyor adlarını. Saklanmışlar tabi onlar bir yerlerde, fakat kimse demiyor bizim evde diyerekten.

İşte *le'anallah*, Allah'ın lanetine mazhar oluyorlar, yani müstehak oluyor.

Men âvâ muhdisen. “Caniyi saklıyor evinde.”

Hırsızlık yapmış, adam öldürmüş, şöyle yapmış böyle yapmış, aranıyor fakat bulunmuyor, saklanıyor bir yerde.

“Saklayana lanet etsin Allah.”

Ve le'anallâhu men ğayyere menâre'l-ardi. “Yine Allah lanet etsin ki yer alâmetleri olan hudut alâmetlerini tebdil ediyor, tağyir ediyor.”

Mesela hududu az, mesela yeri 100 metre yahut 500 metre bir yeri var; bir dönüm iki dönüm bir yeri var, etrafındaki insanların cehlinden, zâfiyetlerinden istifade ederekten birer metre, yarımşar metre hatta bir karış bile olsa çalıyor. Bu çalma, çalana da lanet ediyor yine.

Ne kadar fena şey yani! Hakkına razı olmuyorsun, senin hakkın değil, kardeşinin hakkından nasıl çalıyorsun bunu?

Ama lanete müstehak olduğunu bilmek lazım.

Bu okuduklarım Ahmed b. Hanbel'in, Müslim'in ve Neseî'nin Hazreti Ali Efendimiz'den rivayeti.

Yine buyuruyor;

«لَعَنَ اللَّهُ مَنْ وَالَى غَيْرَ مَوَالِيهِ، لَعَنَ اللَّهُ مَنْ غَيَّرَ
تُخُومَ الْأَرْضِ، لَعَنَ اللَّهُ مَنْ كَمِهَ أَعْمَى عَنِ الطَّرِيقِ،
وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ لَعَنَ وَالِدَيْهِ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ
اللَّهِ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ وَقَعَ عَلَى بَهِيمَةٍ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ
عَمِلَ عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ عَمِلَ عَمَلَ قَوْمِ

لُوطٍ، وَلَعَنَ اللهُ مَنْ عَمِلَ عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ. حم طب ك

ق عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ»

Le'anallâhu men vâlâ ğayre mevâlîhi
le'anallâhu men ğayyere tuhûme'l-ardi
le'anallâhu men kemihe a'mâ ani't-tarîki ve
le'anallâhu men le'ane vâlideyhi ve
le'anallâhu men zebeha li-ğayrillâhi ve
le'anallâhu men veka'a alâ behîmetin ve
le'anallâhu men amile amele kavmi lûtin ve
le'anallâhu men amile amele kavmi lûtin ve
*le'anallâhu men amile amele kavmi lûtin.*¹⁴

Le'anallâhu. “Yine Allah lanet etsin.”
Men vâlâ ğayre mevâlîhi. Yani mevâlî köle
de, kölenin bir efendisi var, efendisini be-
ğenmiyor, başka daha zengin efendi var,
“Ben onun kölesiyim, o zenginin kölesiyim.”
diyor.

Men vâlâ ğayre mevâlîhi. “O benim
efendim diyor, onu değiştirdiğinden dolayı o
da Allah’ın lanetine müstehak.” *Le'anallâhu*

¹⁴ Ahmed b. Hanbel, I, 309, r. 2816; Ahmed b. Hanbel, I, 317, r. 2913; Ahmed b. Hanbel, I, 317, r. 2915; İbn Hibbân, *Sahîh*, X, 265-266, r. 4417; Hâkim, *el-Müstedrek*, IV, 396, r. 8052; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, IV, 414, r. 2539; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, VIII, 402-403, r. 17017; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, VII, 272-273, r. 4988; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XI, 218, r. 11546; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XVI, 91, r. 44042.

men ğayyere tuhûme'l-ardi. “Yerinin hududunu deęiřtiren insan, ona da lanet.”
Le’anallâhu men kemihe a’mâ ani’t-tarîki.
“Körün yolunu şaşırttırıyor.”

Bazı muzipler vardır öyle, körün yolunu şaşırttırır, muziplik alâmeti. Zaten kör yardıma muhtaçken, “Oradan değil buradan gideceksin.” diyor, onu şaşırttırıyor böyle.

Halbuki bu iki türlü manâya gelir; bir de câhil bir insan vardır, hakikati bilmez, ona birisi gelir ki;

“Hakikat budur yahu!” [der.]

Nedir?

“Aęaca tapacaksın.” der. İşte maymuna tapacaksın, hayvana tapacaksın, güneşe tapacaksın, ateşe tapacaksın, yıldıza tapacaksın... şaşırttırıyor insanı, çeşitli...

Allah muhafaza etsin.

İnsanların da câhili âmâ gibidir yani.

Ve le’anallâhu men le’ane vâlideyhi.
“Anasına babasına lanet eden ve lanetine sebep olan.” *Ve le’anallâhu men zebeha li-ğayrillâhi.* “Allah’tan gayri için hayvan kese-

ne.” *Ve le’anallâhu men veka’a alâ behîmetin.* “Hayvanlara şehvetleriyle tecavüz edenler.” *Ve le’anallâhu men amile amele kavmilûtin.* “Lut kavminin işlediği fîl-i şenîyi işleyenlere de Allah lanet etsin.”

Fîl-i şenîyi söylemeye lüzum yok. Ama bu, hepsi birer kere söylendiği halde bunu üç defa tekrar etmiş Cenâb-ı Peygamber.

“Lut kavminin yapmış olduğu çirkin hadiseyi işleyenlere Allah lanet etsin.” demiş. İşte Lut Göl’ü oradan kalmadır.

O kavim, o pislîği yaparlarken Cenâb-ı Hak meleklerini yolladı, onun altını üstüne çevirdiler. Hani biz diyoruz ya, yer sallandı da şöyle oldu, böyle oldu. Sen ne dersen de, fakat o bizim bildiğimiz, iman ettiğimiz şey, Cenâb-ı Cibril’in kanadı ile kaldırılmış ters çevrilmiş, yerin altına geçmiş, orada da su kaynamıştır. Bugün işte Lut gölü diye de meşhurdur bugün. Suyu da bir şeye yaramaz. İsrail’e yaradı bugün.

Yine bir lanet;

«لَعَنَ اللَّهُ مَنْ سَبَّ أَصْحَابِي طَبَّ عَنْ ابْنِ عُمَرَ.»

*Le'anallâhu men sebbe eshâbî.*¹⁵

“Benim ashabıma sebbedenlere de Allah lanet etsin.”

Biz o ashabı hürmet ve saygı ile ağzımıza almamız lazım gelirken, bazı hadiseler dolayısıyla bazı insanlar onları noksan görürler, ayıplarlar ve çirkin sözler ağızlarından çıkarırlar ki, Allahu Teâlâ'nın lanetine de müstehak olurlar. Onun için İmam Gazzâlî'nin çok güzel bir sözü vardır:

“Onlar vaktiyle kılıçlarını kana boyadılar, oldu olan. Sana bugün ne oluyor ki sende dini onların kanları ile telvis ediyorsun. Allah O! Onların arasında hüküm verecek O'dur o.”

Belki onlar birbirini affedecekler, belki barışacaklar ne olacaksa olacak. Onun için bize düşen ashâb-ı kirâm anıldığı vakitte *radıyallahu anh* ve *radıyallahu anhüm* demek üzerimize vaciptir.

Allah onlardan razı olsun!

[Onlar] olmasaydı biz bugün bu dini bulamazdık, bulamazdık, imkanı yok. Onların

¹⁵ Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XII, 434, r. 13588; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VII, 114-115, r. 7015; Ali el-Muttakî, *Ken-zu'l-ummâl*, XI, 530, r. 32474.

fedakârlıkları yani bugün imkan haricinde bir şey. O onların fedakârlığını yapacak insanı bugün bulmak mümkün değil.

Yine bir lanet;

«لَعَنَ اللهُ الْمُخْتَفِيَ وَالْمُخْتَفِيَةَ. مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ ق
عَنْ عَمْرَةَ مَرْسَلًا، ق عَنْ عَائِشَةَ.»

Le'anallâhu'lmuhtefiyeve'lmuhtefiyete.

Muhtefî, kabirleri açıp kefen soyanlar. Kabirleri açıyor kefenleri soyuyor, ölmüş adamın üzerindeki kefeni alıyor, götürüp satıp onunla geçiniyor.

“Kadından ve erkekten bunları yapanlara da Allah lanet etsin.” diye buyurmuş ki, İmam Malik, Şâfiî, Beyhakî, Hazreti Omre binti Abdurrahman hazretlerinden; Beyhakî Hazreti Aişe'den rivayet etmiş.

Yine bir lanet daha ki;

«لَعَنَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ فَقِيرًا تَوَاضَعَ لِغَنِيِّ مِنْ أَجْلِ مَالِهِ.
مَنْ فَعَلَ ذَلِكَ مِنْهُمْ فَقَدْ ثُلَا دِينَهُ. الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَبِي
ذَرٍّ.»

*Le'anallâhu azze ve celle fakîren tevâda'a li-ğaniyyin min ecli mâlihi. Men fe'ale zâlike minhüm fukide sülüsâ dînihî.*¹⁶

Le'anallâhu azze ve celle fakîren. “Allahu Teâlâ o fakire lanet etsin ki.” *Tevâda'a li-ğaniyyin min ecli mâlihi.* “Zengine zenginliğinden dolayı boyun büküyor.”

Zengine zenginliğinden dolayı boyun bükken fakire de Allah lanet etsin. Boyun bükme demek, tevâzu gösteriyor ona; beğeniyor beğeniyor, şöylesin böylesin diyerekten övüyor, bir şeyler yapıyor.

İleride bir hadis daha gelecek bu hususta.

Men fe'ale zâlike minhüm. “Sizden her kim bunu yapacak olursa.” *Fukide sülüsâ dînihî.* “Dinin üçte üçte ikisi gider.”

Allah muhafaza etsin.

Hazreti Ebû Zerr *radiyallahu anh'*ten.

Bitti lanetler.

Çok bunlarda bu kadarını almış kitabına [müellif].

¹⁶ Deylemî, *el-Firdevs*, III, 467, r. 5449; Suyûtî, *Leâli'l-Masnû'a*, II, 272; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 230, r. 6288.

«لَقَدْ اسْتَجَنَّا بِجُنَّةِ حَصِينَةٍ مِنَ النَّارِ مَنْ سَلَفَ لَهُ
ثَلَاثَةُ أَوْلَادٍ فِي الْإِسْلَامِ. عَطَبٌ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي
الْعَاصِ.»

*Lekadi'stecenne bi-cünnetin hasînetin
mine'n-nâri men selefe lehû selâsetü evlâdin
fi'l-islâmi.*¹⁷

“İslâmiyetteyken buluğa ermeden üç ta-
ne çocuğunu âhirete yollayan insan, tam bir
kala içerisine girmiş cehennemden mahfuz bir
haldedir.”

Niçin?

İslâm'a girdikten sonra üç evlat dünyada
kendinden evvel âhirete gitmiş.

Burada bu evlatların yaşları hakkında bir
şey dememiş ama benim hatırımda kaldığına
göre, buluğdan evvel âhirete gidenler olsa
gerek.

Kendinden evvelde gidenler de belki bu-
nun içerisine girebilir.

Yine buyuruyor ki;

¹⁷ Bezzâr, *Müsned*, VI, 311-312, r. 2324; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, X, 456, r. 6069; Taberânî, *el-Mu'cemül-kebîr*, IX, 46, r. 8345; Bûsirî, *İthâfu'l-hiyere*, II, 449, r. 1864.

«لَقَدْ أَنْزِلَتْ عَلَيَّ اللَّيْلَةَ سُورَةً لَهَا أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا
طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ: ﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا﴾»

حم خ ت عن عُمرَ.

*Lekad ünzilet aleyye'l-leylete sûretün
lehiye ehabbu ileyye mimmâ tala'at aleyhi'ş-
şemsü: Innâ fetahnâ leke fethan mübînen.*¹⁸

“Bu gece bana bir sûre nazil oldu, ki o
sûre bana güneşin böyle doğup da ne kadar
yeri aydınlatıyorsa, onların o aydınlattıkları
yerlerin hepsinden yani her yerden bana daha
sevgilidir bu akşam inen sûre.”

Nedir o sûre?

Innâ fetahnâ leke fethan mübînen.

[Yirmi dokuz] âyetten ibarettir. Ezber-
lemek, her sabah her akşam okumak âlâdır.

Ahmet b. Hanbel, Buhârî ve Tirmizî de
Hazreti Ömer'den rivayet etmişler.

Şimdi şuna bak, şunu dinleyin bakın;

¹⁸ Buhârî, "Meğâzî", 35, r. 4177; Buhârî, "Tefsîrül-kur'ân", 1, r. 4833; Buhârî, "Fedâilül-kur'ân", 12, r. 5012; Tirmizî, "Tefsîrül-kur'ân", 49, r. 3262; Muvatta', "Kur'ân", r. 9; Ahmed b. Hanbel, I, 31, r. 209; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, IV, 107, r. 2254; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 581, r. 2635.

«لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَّ رَجُلًا يُصَلِّيَ بِالنَّاسِ، ثُمَّ أُحْرِقَ
عَلَى رِجَالٍ يَتَخَلَّفُونَ عَنِ الْجُمُعَةِ بِيُوتِهِمْ. حَمَّ شَم
عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ.»

*Lekad hememtü enne âmura raculen yusallî bi'n-nâsi sümme uharriku alâ ricâlin yetehallefûne ani'l-cumu'ati büyûtehüm.*¹⁹

Hemm, kasdetmek.

Lekad hememtü. “Ben kastettim ki, arzu ettim ki.” *Enne âmura raculen.* “Bir racüle emredeyim ki.”

Burada Bilal olması muhtemel. Bilal müezzin başı.

“Bilal’e ben emredeyim ki.” *Yusallî bi'n-nâsi.* “O ezan okusun yahut imam olsun, nâsa, cemaate namazı kıldırırsın.”

Ezan okusun, imam da olsun, namazı kıldırırsın.

¹⁹ Müslim, “Mesâcid”, r. 254; Ahmed b. Hanbel, I, 461, r. 4398; Ahmed b. Hanbel, I, 402, r. 3816; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, I, 480, r. 5539; İbn Ebî Şeybe, *Müsned*, I, 220, r. 325; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, IX, 228, r. 5335; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, III, 245, r. 5575; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VII, 728, r. 21131; İbn Hacer, *İthâfü'l-mehere*, X, 414, r. 13057.

*Sümme uharriku alâ ricâlin yetehal-
lefûne ani'l-cumu'ati büyûtehüm.* “O gün
ben dolaşayım, cumaya gelmeyenlerin evleri-
ni yakayım.”

Cuma'ya gelmeyenlerin evlerini yakmak
için bugün namazı başkası kıldırırsın. Ben bir
kontrol edeyim etrafı. Kimler gelmediyse
yakayım evlerini.

Ama bunu yapmış değil, öyle bir tasav-
vur.

Bu hem Ahmed b. Hanbel, Şeybe ve Müs-
lim'in Hazreti Mes'ûd'dan rivayetidir ki, bu-
nun tefsirinde müfessirler çok uzun uzadıya
da laf etmişlerdir.

Yine bunun ikinci bir kısmı;

«لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَ بِبِلَالٍ فَيُقِيمَ الصَّلَاةَ، ثُمَّ أَنْصُرِفَ
إِلَى قَوْمٍ يَسْمَعُونَ النِّدَاءَ فَلَا يُجِيبُونَ، فَأُحْرِقَ عَلَيْهِمْ
بُيُوتَهُمْ. طَبَّ عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ.»

*Lekad hememtü en âmure bilâlen fe-
yukîme's-salâte sümme ensarife ilâ kavmin*

*yesmeûne'n-nidâe fe-lâ yücîbûne fe-uharriku aleyhim büyûtehüm.*²⁰

Lekad hememtü en âmure bilâlen. Burada Bilal'i açıkladı. "Bilal'e emredeyim ki, öyle kastettim." *Fe-yukîme's-salâte.* "Namazı kıldırırsın, kameti getirsin." *Sümme ensarife ilâ kavmin.* "Ben gideyim ondan sonra bir kavme ki." *Yesmeûne'n-nidâe.* "Ezanı duydu-lar da." *Fe-lâ yücîbûne.* "Ezana icabet etme-diler." *Fe-uharriku aleyhim büyûtehüm.* "Ba-kayım şöyle, ezanı duyduktan sonra ezana icabet etmeyenlerin evlerini yakayım."

Bu da şiddetli bir emir yine, buna tehdit diyorlar.

Onun için, mazereti meşru olan müstes-na, namazların [cemaatle kılınması lazımdır.] Mazereti meşru olmadıkça; yani hasta olur, ihtiyar olur gelemez, şu mazeret bu mazeret-ten dolayı gelmemesi belki kabul olunur, fa-kat [mazeretsiz cemaate gelmemek olmaz.]

Çünkü bir âmâ gelmiş;

²⁰ Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, X, 71, r. 9981; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, II, 113, r. 1423; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VI, 46, r. 5752.

“Bana müsaade et yâ Resûlallah! Ben namazı evimde kılayım, çünkü gözlerim görmüyor.” demiş.

Evvela, “Eh peki!” demiş, sonra çağırın demiş;

“Bir ip uzat evinden, ona tutunarak gel.” demiş.

Yani bu [emir,] camiye gelmenin vücubuna delalet eder diyorlar. Âmâyâ bunu teklif edince, herkes için artık camiye gelmeleri borç oluyor.

Hacda bir şey var, okuduğum için çok hoşuma gider. Hacılar hep bilmiş değil, çoğumuz hep cahilizdir. On defa da değil 100 defa da gitsek, senede bir kere olduğu için birçok kusurlarımız oluyor. Mümkün de değil, o kusurlardan insanların kendisini kurtarmaya mecâli de olmaz. Çünkü hadiseye uyacaksın, hadiseye uyarsın, hadiselerin çeşit tecellileri olur. Onun için bazı yerlerde bilerek bilmeyerek çok kusurlar olur.

Şimdi mesela bizim çok hacılarımız var, ihramın nerede giyileceğini bilmez, ne zaman çıkarılacağını, onu da bilmez. Traş olmadan

ihramdan çıkar; tavaf yapar, sa'y yapmadan ihramdan çıkar; çeşitli hadiseler vardır. Fakat bununla beraber o günkü rahmeti ilâhîye münasebetiyle, kusurlu kabahatli filan, hepsinin haccı makbul.

Kimisine oruç tavsiye olunur, kimisine kurban tavsiye olunur, kimisine sadaka tavsiye olunur. Bunlarla beraber bizim namazdaki secde-i sehivdeki eksikliklerimizi tamamladığımız gibi, onların da hacları tam olur. Cemaatle namazı da böyledir.

Ama ben bilginim, alimim, hiç eksiklik yapmam.

Yapma, ama cemaatin içerisinde bulunmak yine vaciptir. Sünnettir ama vacip kuvvetindedir yani.

Onun için cemaatleri ihmal etmemeli. Namazlarımız ne kadar kusurlu olsa da cemaatle olduğu için kusurlar ma'fuvdur. Hatta cemaat büyük olursa secde-i sehiv yapmaya da lüzum kalmaz, secde-i sehiv de ma'fuvdur. Yaptık bir eksiklik namazda, secde-i sehiv yapmak lazım ama cemaat taşmış dışarıya. Şimdi bunu ben, secde-i sehive kapılırken bu dışarıdaki cemaat anlayamaya-

cak, kimisi ayağa kalkacak, kimisi aşağı inecek. Onun için Allah'a bıraktım işleri, Allah kabul eder.

Onun için cemaatle kılmanın çaresine bakmak gerekir. Sonra fazilet de fazla.

«لَقَدْ قَرَأْتُهَا - يَعْنِي سُورَةَ الرَّحْمَنِ - عَلَى الْجِنِّ لَيْلَةَ
الْجِنِّ، فَكَانُوا أَحْسَنَ مَرْدُودًا مِنْكُمْ. كُنْتُ كُلَّمَا
أَتَيْتُ عَلَى قَوْلِهِ: ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾
قَالُوا: وَلَا بِشَيْءٍ مِنْ نِعْمِكَ رَبَّنَا نَكْذِبُ فَلَكَ
الْحَمْدُ. ت عَنْ جَابِرٍ.»

*Lekad kara'tühâ ya'nî sûrete'r-rahmâni
ale'l-cinni leylete'l-cinni fe-kânû ahsene
merdûden minküm. Küntü küllemâ eteytü alâ
kavlihi: Fe-bieyyi âlâi rabbikümâ tükez-
zibâni. Kâlû: Ve lâ bi-şey'in min ni'amike
rabbenâ nükezzibü fe-leke'l-hamd.*²¹

Şimdi bazı insanlar tuhaf, cinni inkar ederler, “Yahu cin görünmeyen bir şey, böyle şey mi olur?” derler.

²¹ Tirmizî, "Tefsîrül-kur'ân", 56, r. 3291; Taberânî, *Müsnedü'ş-şâmiyyîn*, III, 179, r. 2028; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 582, r. 2639.

Ama elhamdülillah biz müslümanız, demeyiz öyle şey ama diyenlere karşı bak ne güzel açık bir şeydir.

“Ben” diyor, Cenâb-ı Peygamber, “*Sûretü’r-rahmân*’ı.”

Fe-bieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân olan sûre.

“Bu sûreyi leylete’l-cin denilen gecede, cinnilere okudum.”

Sûreyi okudum; *Errahmân, alleme’l-kur’ân*... diyerekten okudum aşağıya doğru.

Fe-kânû ahsene merdûden minküm. “O cinliler o benim okuduklarımı en güzel şekilde bana reddediyorlardı, yani en güzel bir şekilde kabul ediyorlardı.”

Sizden daha iyi bir şekilde yani. Cinlilerdeki istidat sizden daha kuvvetli demek ki sizden daha güzel olarıktan reddettiler.

Küntü küllemâ eteytü alâ kavlihî: Fe-bieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibâni. “Ne zaman ki ben *Fe-bieyyi âlâi rabbikümâ tükezzibân*’a geliyorum, bunu tekrarlıyorum.” *Kâlû:* “O cinliler diyorlar ki.” *Ve lâ bi-şey’in min ni’amike rabbenâ nükezzibü.* “Yâ Rab!

Senin nimetlerinden hiçbir nimet yoktur ki biz onu tekzip edelim. Hepsine inandık, iman ettik.” *Fe-leke’l-hamd*. “Sana hamdolsun diyerekten de [karşılık veriyorlar].”

Bunu Tirmizî hazretleri Câbir *radiyallahu anh*’ten rivayet ediyor.

Onun için cinni denilen bir mahluk [var]. Bugün başımızın içerisinde milyarlarca zerrelerin olduğunu erbapları söylüyor. Kafanın, ufacık bir tasın içerisinde milyarlarca zerre parçaları vücudun idaresi için Cenâb-ı Hak onları oraya koymuş. Her birisi, gözümüze, kulağımıza, bütün vücudumuza vazifelerimizin yapılmasına onlar sebep oluyor. Hangi tarafta eksiklik olur, bu gözü görmez, oradan bir eksiklik vardır; kolu tutmaz, eksiklik vardır; hep beyin merkezinden olan eksikliklerdendir.

Şimdi iman, Allahu Teâlâ’dan ne geldiyse, peygamber ne bildirdiyse topuna imandır.

Şu kısmına iman edeyim de bu kısmına aklım ermiyor.

Öyle iman olmaz.

Peygamber ne bildirdi?

Kur'an ne bildiriyor?

Âmentübillah ve bimâ câe min indillah.

Allah'ımın ve Allah'ım tarafından gönderilen kitabın içerisinde neler varsa hepsine toptan inandım.”

Bazısına inanayım, bazısına inanmayayım olmaz. Onun için cinniyi biz her ne kadar görmüyorsak da, göremiyorsak da onların mevcudiyetine inanırız.

Şimdi burada Efendimiz'in naklindeki şeyden anlaşıldığına göre bunların bir kısmı mü'mindir, iman etmişler, bu iman edenler gibi; bir kısmı ise iman etmemişlerdir. İşte nasıl biz bugün dövüşüyoruz insanlar, onlar da bugün birbirleriyle dövüş halindedirler. Ve bazen de o düşmanlarının oklarına rastgele-
rekten bizlerden de ölenler olur.

Tâun denilen illetin sebeplerinden birisi de, onların attığı manevî, bizim görmediğimiz okların isabetinden ileri gelir. Onların isabetine uğramamak için de Cenâb-ı Peygamber'in dualarına ihtiyacımız var; *Ayete'l-kürsî* okursun, *Âmenerrasûlü*'yü okursun, *Elham*'ı okursun, Kur'an'dan bildiğin *Kuleûzüleri*

okursun, o sebeple o bir kale olur, kalenin içerisine girersin.

Mesela Esmâ-i Hüsnâ'yı her sabah okuruz. Esmâ-i Hüsnâ bir kaledir vücudumuza. Görünmez önümüzde bir şey fakat o kale bizi düşmanlardan gelecek oklardan muhafaza eder.

Şimdi şunu da dinleyelim;

«لَقَدْ شَرَّفَكَ اللهُ وَكَرَّمَكَ وَعَظَّمَكَ، وَالْمُؤْمِنُ أَعْظَمُ
حُرْمَةً مِنْكَ. يَعْنِي الْكَعْبَةَ. طَسَّ عَنْ ابْنِ عُمَرَ.»

*Lekad şerrefekillâhu ve kerremeki ve azzemeki ve'l-mü'minü a'zamu hürmeten minki. Ya'nî'l-ka'be.*²²

Taberânî *Evsat*'ta, İbn Ömer'den [rivayet etmiştir].

Bu baş tarafı duadır, bunu Kâbe-i Muaz-zama'ya girerken hacılar hep okur, kendisi bilmezse delilleri okur.

Lekad şerrefekillâhu. “Ey Kâbe! Sana Allah büyük bir şeref verdi!”

²² Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VI, 36, r. 5719.

Büyük bir şeref! Bak dünyanın dört bir ucundan müslümanlar kopup geliyor. Paralarıyla, parasız, yorularaktan bir çok zahmetlerle geliyor seni görmek için. Sen bir beyitsin, bir evsin sen. Allah değilsin! “Allah’ın evi” sana izafet edilmiş. Allah’ın eve de ihtiyacı yoktur. Fakat bir izâfet-i teşrifiye diyorlar, şerefinden dolayı. Seni Allah şereflendirdi, “Bu benim beytim.” diyerekten şeref verdi sana. Ne güzel nimete mazharsın!”

Ve kerremeki. “Seni tekrim ediyor, hürmet gösteriyor herkes, saygı gösteriyor.”

Ne kadar acayıptir yahu! Taştan yapılmış bir binadır fakat şöyle eline bir cımbız alsan da gitsen de şöyle bir taşıyı koparmaya uğraşsan da, “Allah!” dersin. “Allah’ın beytini mi yıkmaya kastediyorsun be adam! Ne kadar cahilâne bir hareket!”

Ödü kopar insanın, kimse yapamaz bu işi.

Ya Allah’ın kuluna neler yapar bu insanlar?

Oradaki bir binaya ufacık bir zarardan korkar da, Allah’ın ekremü’l-mahlûkâtı olan

insana envai çeşit zararları yapmaya çekinmez!

Bak;

Ve azzemekî. “Sen ta’zim de edildin, çok büyük bir hürmetlisin ama ey Kâbe iyi bil.”
Ve’l-mü’minü. “Mü’min, Allah’ı tasdik etmiş kamil bir mü’min!” *A’zamu hürmeten minki.* “Senden daha büyük hürmete lâayık ve şâyetedir.”

Sen tazime layıksın, herkes geliyor şarktan garptan etrafını dönüyor, tavaf ediyor; sen de kabarıyorsun tabi koltukların, oh bak bu kadar insan benim etrafımı dönüyor diyerekten ama, iyi bil ki bir mü’minin hürmeti, şerefi, keremi senden çok büyüktür.

Onun için demek ki insanın kıymeti Kâbe ile ölçülmez. İnsanlar Kâbe’ye hürmet ederken insana hürmetsizlik, saygısızlık yaparlarsa, ne kadar acıdır ki!

c. Mü’mine lanet onu öldürmek gibidir

Onun için kaç yerde dedi;

La’nü’l-mü’mini ke-katlihî. “Mü’mine lanet onu öldürmek gibidir.”

Kâbe'yi yıkmak ne ise, Kâbe'yi yıkmak ne ise bir mü'minin laneti ondan daha beterdir. Ama bugün insan o duruma gelmiş ki ne yazık! Birbirlerini kafese koymak için ne kadar iftira şeyleri varsa hepsini yapıyor, hiç çekinmiyor, bunun günahını da hesaba katmıyor. Bu imansızlık alâmetidir.

Nasıl olur?

Biz müslümanız elhamdülillah! Müslümanlık davasındayız da!

Müslümanlık davasında olduğumuz halde bir imanlı insanı böyle yapmadığı şeyleri yapmış diyerekten teşhir etmek müslümana hiç yakışır mı?

Hatta ve hatta velev ki o adam o kabahatleri yapmış. Beşeriyettir ya, yapmış o kabahatleri.

Hangi, kim yapmıyor ki, herkes neler yapıyor di mi?

O kabahatleri yapmış iken müslümana düşen vazife, onu örtbas edip teşhir etmemektir. Örtbas edip, onu teşhir edip âleme rezîl-i rüsvay etmemek için elinden geleni yapacak.

Hatta İmam Âzam hazretlerinin şöyle bir şeysi de var:

Bir adam bir adamı görüyor meyhanede, oturmuş içiyor herif. Bu da gördü o adamı meyhanede, vay anasını! “Bunu tevil edecek.” diyor müslümanın vazifesi, diyecek ki, “Bu adamın burada oturan şu adamda alacağı var, o alacağını almak için girmiştir.” diyeceksin.

Böyle bir teville onu vebale sokmadan kendinde günaha girmeden çekil git oradan. Hüsn ü zan et!

Olur mu hiç?

Ama bunlar şimdi geçen ki derste de geçiyordu ya, insana günah olarak yeter artar.

«كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا يَسْمَعُ. مَدَك
عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، الْعَسْكَرِيُّ عَنْ ابْنِ عُمَرَ.»

*Kefâ bi'l-mer'i ismen en yuhaddise bi-küllî mâ yesme'u.*²³

²³ Müslim, "Mukaddime", r. 4; Ebû Dâvud, "Edeb", 100, r. 4992; İbn Hibbân, *Sahîh*, I, 214, r. 30; Hâkim, *el-Müstedrek*, I, 195, r. 381; Hâkim, *el-Müstedrek*, I, 195, r. 382; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, V, 237, r. 25617; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, X, 403, r. 11845; Beyhakî, *el-Âdâb*, I, 123, r. 297; Kudâî, *Müsnedü's-*

Duyduklarını hemen naklediyor! Yahu ört bir kere bu duyduğunu!

Hakikaten olmuş mudur bu olmamış mıdır?

Olmuş mesela.

E olmuşsa ört, nakil etme! Eğer o nakilde yalan varsa o yalancılığı da yükleniyorsun. Hem yalancı oluyorsun hem de kötülüklerin yayılmasına vesile oluyorsun. Çok büyük günah.

Allah kusurumuzu affetsin.

Demek şimdi bunu da öğrendik ki Kâbe, o kadar büyüklüğüyle beraber, hürmete şâyan, yine sakın bu buna karşı bir hürmetsizlik değil de, onun hürmeti dünyaca malum işte. Herkes onun âşıkı. Her sene gittiğimiz halde yine gitmek istiyoruz. Bir kere gördük işte malum bir olan mahdut bir şey. E onun görmedikçe içimizde yine bir şey yanıyor ki, sene gelse de bir daha gitsek diyerekten.

Şihâb, II, 305, r. 1416; *Deylemî*, *el-Firdevs*, III, 287, r. 4861; *Begavî*, *Şerhu's-sünne*, I, 244, r. 113; *Ali el-Muttakî*, *Kenzu'l-ummâl*, III, 552, r. 7864; *Ali el-Muttakî*, *Kenzu'l-ummâl*, III, 620, r. 8207; *Ali el-Muttakî*, *Kenzu'l-ummâl*, III, 623, r. 8224; *Ali el-Muttakî*, *Kenzu'l-ummâl*, I, 445-446, r. 1922.

Şimdi burada çok incelikler var aziz kardeş! Kâbe'ye gitmekte tabi bir sefer var.

Sâferû tesıhhû. “Seferde bir de sıhhat vardır.”

Gidersin memleketin havasını değiştirirsin, oradaki havadan istifade edersin, suyunu değiştirirsin oradaki sudan istifade edersin, insanları değiştirirsin, oradaki insanların görgülerinden bilgilerinden istifade edersin, dillerinden istifade edersin, görgün artar, bilgin artar, sıhhatin artar. Oraya giden hacıların çoğu sıhhatle dönerler. Hasta olanlar da iyi olarak döner ama eceli gelen burada da ölüyor, orada da ölüyor. Eceli gelince ölecek başka.

Onun için o her sene isteriz gidelim.

Gitmeyi de Cenâb-ı Hak cümlemize de nasibi müesser etsin.

Onda hayır vardır.

Bazı insanlar der ki;

“İşte canım bir kere gittin yetmez mi?

Sen, senin neyine lazım, sen ekmeğini yemeye bak, oraya gidene karışma! Allahu

Teâlâ'nın şey *mennâ'un lilhayri* derler. Hayırları men edici [olma!]

“Avrupa’ya gidiyorum” derse, sesini çıkarıyor musun?

Senede kaç defa Paris’e gidiyor, Londra’ya gidiyor, Amerika’ya gidiyor, gezmeye gidiyor.

Bavullarını altınlarla şunlarla doldurup gidip geliyor, sesini çıkarabiliyor musun?

Sen bir kere gittin, gitme diyebiliyor musun? O Allah yoluna gidenlere de hiç elleşme. Burada kalsın inşallah da artık... Cenâb-ı Hak cümlemizi tevfikatı samadaniyesine mazhar olan kullarından eylesin. Kâbe’ye gitmekte de en büyük kazanç, tabi bir kere gitmekte acemilik oluyor. İki üç beş deyince insan biraz ustalaşıyor, idrak ediyor, değişiyor, bir şeyler oluyor. Şimdi, bu hayırlar dolayısıyla da insan memleketten geldiği vakitte etrafındaki insanlara faydası dokunmak babından [önemlidir.] Şimdi burada bakın, “Bu Kâbe’den senin kıymetin daha yüksek.” dediği insan [çok kıymetlidir]. Bu Kâbe’ye herkes gitmeye nasip olmaz. Fakat Kâbe gibi böyle Kâbe’den daha kıymetli olan bir insanın bir

memlekette bulunuşu ve onun insanların gidip de ziyaret edişu, duasını alışı büyük bir devlettir yani. İnsan Kâbe'ye gider, Kâbe'nin kendisini gördüğün gibi onun orada yetişen birçok insanlar da vardır; birçok memleketlerden âşıklar gelmiştir. Bu sene bir şeye hayranım var. Bir siyahî geldi. Siyahî, kendisi Sudanlı imiş. Bizim oturduğumuz yerde, bizim oturduğumuz bir muhit var orada, oraya geldi hiç şeysi yok, geldi şöyle omzuma yaslandı. Şöyle bir baktım ufak tefek bir adam;

“Merhaba merhaba, merhaba merhaba! Keyfelhâlük, keyfelhâlük!”

Bunu konuşuyor başka şey demiyor.

Dedik birkaç defa, elindeki tesbihi çıkardı, benim avucuma koydu.

Eh pekâlâ.

Şimdi aldım, ben de ona bir hediye verdim o zaman. Fakat o adamı istedi canım, bütün gelinceye kadar gözüm o adamda kaldı, bir daha görebilsem o adamı diyerekten. Sevinçli bir adam hoşuma gitti, ufacık mufacık, “Nerelisin?” dedim, “Sudanlıyım” dedi.

Ama nereden geldi beni buldu bilmem artık. Orada bir gönlüme aktı onun muhabbeti yani. Muhabbeti aradım durdum, hâlâ içimdedir sevinci, onun yüzündeki sevinç, sürur, sevgi. Onun için hem burada Kâbetullah'ı ziyaret ederiz, hem oraya Allah'ın mülklerindeki kırklar, yediler, kutuplar hepsi gelirler, Arafat'a hepsi gelir. Bütün evliyalar Arafat'ta hazır dırlar. Onun için onlar derler bir şeyler: "Yâ Rab! Onların duasına bizimkini de kabul et!" dersin, o da kabul olur o arada. Onun için oraya gitmekten [çekinme.] Çünkü bir milyon, iki milyon; iki milyondan fazla üç milyona yakın insan orada toplanmış hep el kaldırmışlar; *Lebbeyk Allahümme lebbeyk* diyor. Bunu başka yerde olmaz ki bu. İnsanın yani taş olsa eriyeceği gelir, demir olsa eriyeceği gelir. Bu nimete mazhariyet ne büyük devlettir! Allah cümlemizi tekrarlarını nasip etsin inşallah. Ama bunun altından da şunu söyleyelim ki, oraya giden hacı efendi mutlaka kastı Allahu Teâlâ'nın rızası olmalıdır. Yani Allahu Teâlâ kabul olunan hacılardan etsin ve razı olacağı amelleri hedef edinsin. Hedefi atacağı kurşun hakkın rızasına olsun, havaya atarsan boş olur, boşuna gidersin.

Kastın, adımını atarken “Nereye gidiyorum?” hesapla; konuşurken lafını hesapla. İş yaparken faizle, haramla iş yapacağına helalinden yap yahu! Helalinden yap! Toplanalım paraları bir yere koyalım büyük işler yapalım, ama müşterek olsun kazançlarımız. Senin sermayen yetmiyorsa, faiz alacağına benim paramı da seninkine katalım, ötekini de katalım çoğalır paralar. Faize ihtiyacımız olmadan kendi paramızla [büyüyelim.] Ama hep benim olsun dersen olmaz tabi. Hep benim olsun dersen harama gidersin. Ama sen de hisseni alırsın, ben de hissemi alırım, o da hissesini alırsa, ooo bal gibi yaşarız, kavga gürültü de olmaz o zaman. Çünkü bir kişi kazanınca diğerlerinin gözü kalıyor onda. E gözün kalmaması için hep iştirak ederiz, müşterek oluruz, herkes hissesini alır rahat rahat geçinir. Allah kusurlarımızı affetsin, tevfikatı samadaniyesine mazhar etsin.

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

